

Anser fru Helle Degn, at risikoen for anvendelse af atomvåben bliver større eller mindre eller uberørt af den ratifikation, vi her har på dagsordenen?

På forhånd tak for svaret.

(Kort bemærkning).

Helle Degn (S):

Først til hr. Gert Petersen: Jeg tror på en ny dialog. Vi har for første gang i verdenshistorien fået etableret et permanent NATO-Rusland-råd, og vi har forhandlinger kørende af mere global karakter, som jeg tror på, og hvor vi også vil se løsninger.

Hvis man i øvrigt spørger om perspektiverne i de andre forhandlinger i forskellige regi, tror jeg, at den atomare del af trusselsbilledet vil ændre sig – desværre – fordi jeg desværre tror, at verden vil se det, der er endnu værre, altså bakteriologisk krigsførelse, kemikaliekrigsførelse. Vi vil se ondskenen florere gennem andre metoder. Derfor tror jeg, at den diskussion vil ændre sig.

Når jeg siger det, skal det også være et svar til hr. Arne Melchior, også fordi den amerikanske præsident i november måned fremlagde en ny doktrin for en atomar nedrustning af den amerikanske atomare kapacitet som et signal til andre om, at nu skal den proces i gang. Det skal vi have lidt nærmere oplysning og diskussion om også i Det Udenrigspolitiske Nævn. Derfor vil der blive stillet spørgsmål, så der bliver anledning til en diskussion om den atomare sikkerhedsstrategi, sådan som den også nu er præsenteret fra den amerikanske regerings side som en reaktion på den nye tid og efter-koldkrigsæraen, som vi nu er på vej ind i.

Svend Aage Jensby (V):

Det kan næppe overraske, at Venstre helhjertet støtter det foreliggende forslag om, at Danmark kan ratificere de tre protokoller om Polens, Ungarns og Den Tjekkiske Republiks indtræden i NATO. Det ved man fra møder i Det Udenrigspolitiske Nævn, og man ved det også fra den dagsorden, som Venstre var medforlagsstiller til, og som samtlige partier bortset fra netop SF og Enhedslisten vedtog under forespørgselsdebatten den 6. februar 1997. Siden da har det været velkendt, at Venstre går ind for en udvidelse af NATO.

Vi havde ønsket en større udvidelse end den, der blev vedtaget på topmødet i Madrid den 8. juli 1997, således at blandt andet de baltiske

lande var kommet med i denne, om jeg så må sige, ombæring. Det ved jeg også, at både udenrigsministeren og forsvarsministeren ihærdigt har arbejdet for.

Nu hilser vi det velkommen og med tilfredshed, at det ligger fast, at nye optagelsesrunder vil følge. Balterne, som i 50 år har lidt ufatteligt under sovjetisk besættelse, og andre lande i Central- og Østeuropa ved, at også de vil få en invitation inden for en overskuelig tid. Det kan man jo glæde sig over, at man også ser i pressen – i går, tror jeg det var, eller i dag – i nye meldinger fra præsident Clinton.

Venstre støtter udvidelsen af NATO af mange grunde, først og fremmest fordi Polen, Ungarn og Tjekkiet som frie og suveræne demokratiske lande ønsker at blive medlemmer. Det er, som det følger af Helsinki-slutakten fra 1975 og sågar også er anført i NATO-Rusland-akten deres ubestridelige ret at vælge de alliancer, de selv ønsker. Der er ikke nogen, der har tvunget de tre lande til at blive medlemmer – de ønsker det selv.

For det andet ville det være et moralsk svigt, synes jeg, af dimensioner, hvis vi i Vesteuropa, der blandt andet takket være USA's hjælp og medlemskab af NATO har kunnet opbygge et velfærdssamfund og leve i frihed, nu pludselig vendte de tre lande, som vi taler om her, ryggen, de lande, som i 45 år er blevet udnyttet og berøvet deres frihed, og som vi ikke kom til hjælp i 1939 – jeg tænker her især på Polen, men også de øvrige lande – eller i 1956 i Ungarn eller i 1968 i Tjecoslovakiet, da disse landes frihedstrang blev knust af sovjetiske tanks og likvideringer.

For det tredje indebærer NATO-udvidelsen ikke en trussel mod Rusland. NATO har aldrig været og er ikke en angrebs- men en forsvarsalliance. Vi taler i dag om et nyt NATO, der har nedskåret sine styrker og militære potentiel enormt i Europa, ændret sin strategi til at blive en krisestyingsalliance, om man så må sige; der vil ikke blive placeret atomvåben eller udstationeret tropper i de nye lande under de nu kendte forhold. Derfor er udvidelsen ikke en trussel, men et spørgsmål om tryghed for de lande i Central- og Østeuropa, som med NATO's kollektive forsvarsprincip ønsker at sikre sig mod en gentagelse af fortidens oplevelser.

For det fjerde finder vi, at udvidelsen skaber en ny sikkerhedsstruktur i Europa, hvor deltagelse og integration i NATO, EU, OSCE og i